

Samen werken aan restauratiekwaliteit

Samenwerkingsverband van opdrachtgevers, opdrachtnemers en overheden

Onder toezien van o.a. Jan van de Voorde (RCE) werken Jan-Jaap de Haan (wethouder Leiden) en Boudewijn de Bont (Vakgroep Restauratie) samen aan de symbolische kwaliteitspuzzel.

Op 14 november 2011 woonden ruim 250 belangstellenden in het Rijksmuseum de start-bijeenkomst bij van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). De bijeenkomst markeerde de start van een gezamenlijk programma voor het opstellen en invoeren van kwaliteitsnormen voor het restaureren van monumenten.

In de zaal gemeenten, provincies, ministeries, particuliere opdrachtgevers, stichtingen, aannemers, architecten en vele anderen, die met hart en ziel werken aan het restaureren van monumenten. Zij discussieerden over het borgen van restauratiekwaliteit. De ERM vroeg en kreeg mandaat voor de vervolgstappen.

Ontwikkeling van de ERM De Stichting ERM is in 2000 opgericht met als doel: het bevorderen van de kwaliteit van restauratiewerk. Het initiatief tot de oprichting kwam vanuit het bedrijfsleven; men wilde samenwerken aan restauratiekwaliteit. Meerdere brancheverenigingen legden in de afgelopen jaren kwaliteitsnormen vast waaraan hun leden dienen te voldoen.

Het uitgangspunt van zelfregulering in het MoMo-beleid heeft geleid tot een fikse stap voorwaarts van de ERM-organisatie. De ERM werd immers als voorbeeld genoemd in de MoMo-beleidsbrief. Dit was aanleiding voor het ministerie van OCW om aan de ERM te verzoeken zich, met steun van een startsubsidie, om te vormen tot een brede koepelorganisatie, die kwaliteitsnormen voor de hele restauratiesector beheert en stimulerend optreedt naar alle partijen.

Toekomstvisie In 2010 heeft de ERM gesprekken gevoerd met allerlei partijen over hun wensen en hun bereidheid tot participatie in de nieuw te vormen organisatie. Het resultaat is beschreven in de 'Toekomstvisie 2015'. Die notitie is tevens een uitnodiging aan organisaties in de restauratiesector om deel te nemen in de nieuwe ERM. Want hiermee wordt het netwerk ontwikkeld waarin overheid en bedrijfsleven werken

aan heldere en toetsbare werkafspraken. De startbijeenkomst op 14 november 2011 markeerde het begin van de nieuwe ERM op basis van de Toekomstvisie 2015.

Wat gaat de ERM doen In de ERM zullen overheid en bedrijfsleven samen praktijkgerichte kwaliteitsnormen voor restauratiewerk gaan maken en de bestaande normen, daar waar nodig, verbeteren. Want sommige kwaliteitsnormen zijn ver ontwikkeld en hebben veel gebruikers en andere zijn minder ver. Een kwaliteitsnorm schept duidelijkheid voor subsidiegever, opdrachtgever, opdrachtnemer en de gemeente (vergunningverlener en toezichthouder). De ERM wil zo gaan bijdragen aan het borgen van de inzet van vakkennis, het gebruik van de juiste historische technieken en materialen.

De ERM zorgt daarbij voor onafhankelijke en transparante besluitvorming. Dat gebeurt via een onafhankelijk college van deskundigen waarin alle partijen deelnemen, maar geen van de deelnemers een doorslaggevende stem heeft. Dit maakt het mogelijk om de hele restauratieketen (opdrachtgever, opdrachtnemer en overheid) bij het stelsel van kwaliteitsafspraken te betrekken.

Daarnaast wordt de ERM een platform voor het aan de orde stellen van generieke vragen op het gebied van kwaliteit ('hoe gaan we in Nederland om met') en het vervolgens maken van praktijkgerichte afspraken, die via de kwaliteitsnormen

Praktijkgerichte normen voor bedrijven en voor overheden

Kwaliteitsnormen beschrijven de eisen aan product, procesvoering en competenties van medewerkers. Zij bevatten niet alleen vakinhoudelijke inzichten, maar ook opdrachtgeverswensen en wettelijke eisen. Een norm stelt ook eisen aan het opleiden van medewerkers en studenten; doel is continuïteit van ambachtelijke kennis. Het kan ook gaan om normen die gemeenten ondersteunen, bijvoorbeeld checklists of handreikingen voor vergunningverlening of toezicht.

landelijk geïmplementeerd kunnen worden. Zo wil de ERM een bijdrage leveren aan het concretiseren van duurzaamheid (klimaat en energie; materialen) in de monumentenzorg. Want ook monumenten gaan met hun tijd mee.

De ERM is geen toetser of men zich houdt aan afspraken (dat doen certificerende instellingen en de gemeente) en geen beleidsvormende instelling (dat is de positie van het ministerie, provincie en gemeente).

Kwaliteit moet je laten zien Voor een opdrachtgever – zeker de opdrachtgever die niet frequent een werk aanbesteedt – is het niet zo simpel om tijdens een aanbesteding de juiste vragen te stellen en te verwijzen naar de juiste normen. De ERM-website zal daarom een overzicht omvatten van alle door de ERM beheerde kwaliteitsnormen en van de partijen, die aantoonbaar aan die kwaliteitsnormen voldoen. Ook de stap naar een overzicht van best practices of aanbestedingstips hoort tot de mogelijkheden.

Tot slot De restauratiesector staat aan het begin van een uitdagende rit; de ERM staat klaar om haar bijdrage te leveren!

Walter de Koning is directeur van de stichting ERM, walter.dekoning@stichtingERM.nl.

De symbolische kwaliteitspuzzel is voltooid, de ERM gaat van start.

Deelnemers discussiëren onder leiding van dagvoorzitter Victor Deconinck